

Sprawdzian wiedzy cz. 2. – Instrumenty.

- Sprawdzian wiedzy cz. 2. – Instrumenty.

Sprawdzian wiedzy cz. 2. – Instrumenty.

Źródło: online-skills.

Wprowadzenie

| Scenariusz lekcji dla nauczyciela

I. Indywidualna i zespołowa ekspresja muzyczna.

4. W zakresie słuchania i percepcji muzyki. Uczeń:

2) rozpoznaje ze słuchu:

A) brzmienie instrumentów muzycznych

II. Język i funkcje muzyki, myślenie muzyczne, kreacja i twórcze działania.

3. Uczeń wykazuje się znajomością i dokonuje podziału:

1) instrumentów muzycznych ze względu na źródło dźwięku – nazywa i charakteryzuje je;

III. Kultura muzyczna, narodowe i światowe dziedzictwo kulturowe. Uczeń:

Nauczysz się

dzielić instrumenty muzyczne ze względu na źródło dźwięku;

rozpoznawać instrumenty słuchem;

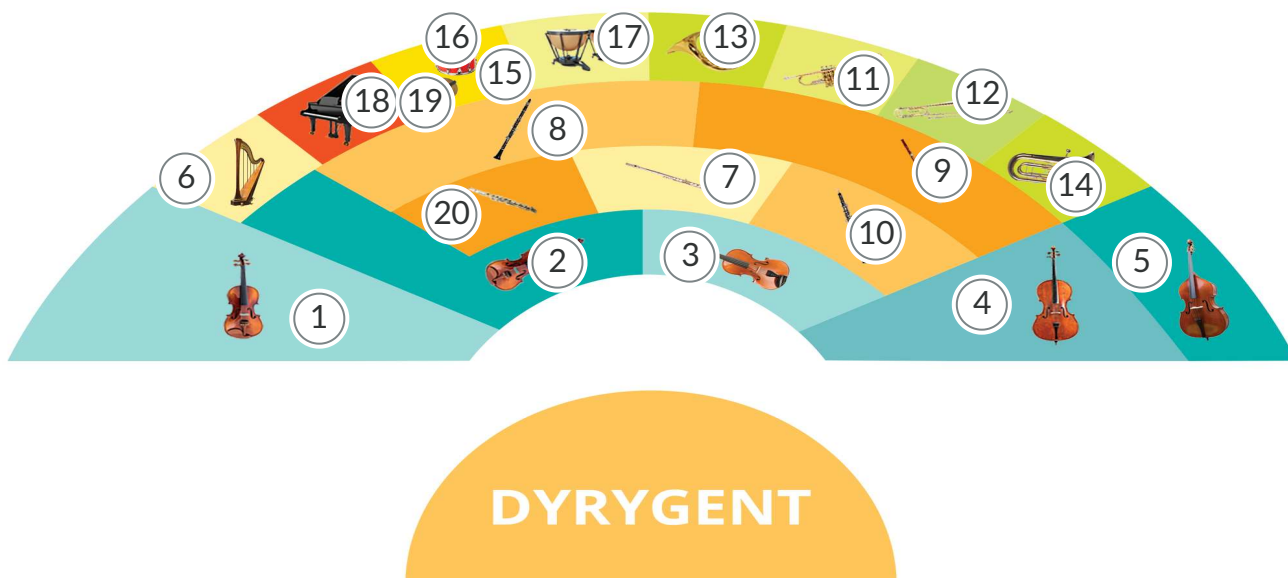
wymieniać i klasyfikować instrumenty orkiestry symfonicznej;

definiować pojęcia: [instrumenty perkusyjne](#), [instrumenty strunowe](#), [orkiestra symfoniczna](#);

wymieniać elementy budowy instrumentów.

Polecenie 1

Na podstawie grafiki interaktywnej wymień cztery główne grupy instrumentów orkiestry symfonicznej oraz przyporządkuj do tych grup instrumenty.

1

I skrzypce

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

2

II skrzypce

3

altówki

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

4

wiolonczele

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

5

kontrabasy

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

6

harfa

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

7

flety poprzeczne

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

8

klarnety

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

9

fagoty

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

10

oboje

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

11

trąbki

Trąbka jest często używana w muzyce jazzowej. Do najlepszych trębaczy jazzowych na świecie zalicza się Milesa Davisa, polskim trębaczem o sławie światowej był Tomasz Stańko.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

12

puzony

Współczesne puzony posiadają dodatkowy zawór dołączający dodatkowy kanał zwiększający całkowitą długość instrumentu do ponad 3,5 m!

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

13

waltornie (rogi)

Prototypem waltorni był wczesnośredniowieczny instrument sygnałowy wykonany z rogu bydłęcego, wykorzystywany głównie przez ówczesnych myśliwych. Muzyk grający na waltorni to waltornista. Długość rury waltorni to ponad 3,5 m!

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

14

tuba

Tuba zawitała do orkiestry symfonicznej najpóźniej, dopiero w XIX wieku. Muzyk grający na tubie to tubista.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

15

trójkąt

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

16

werbel

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

17

kotły

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

18

fortepian

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

19

talerze

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

20

flet piccolo

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

Polecenie 2

Jak dzielą się instrumenty strunowe ze względu na sposób wydobycia dźwięku? Wystłuchaj przykładu muzycznego, które pomoże Ci w rozwiązaniu tego polecenia.

1

Ave Maria, na dwa instrumenty, autorstwa Franza Schuberta

Wykonawca: Muzycy z Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

Wilhelm August Rieder, „portret Franza Schuberta”, 1825, wikimedia.org, domena publiczna (ilustracja); Franz Schubert, „Ave Maria”, Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy (AMFN), CC BY 3.0

Polecenie 3

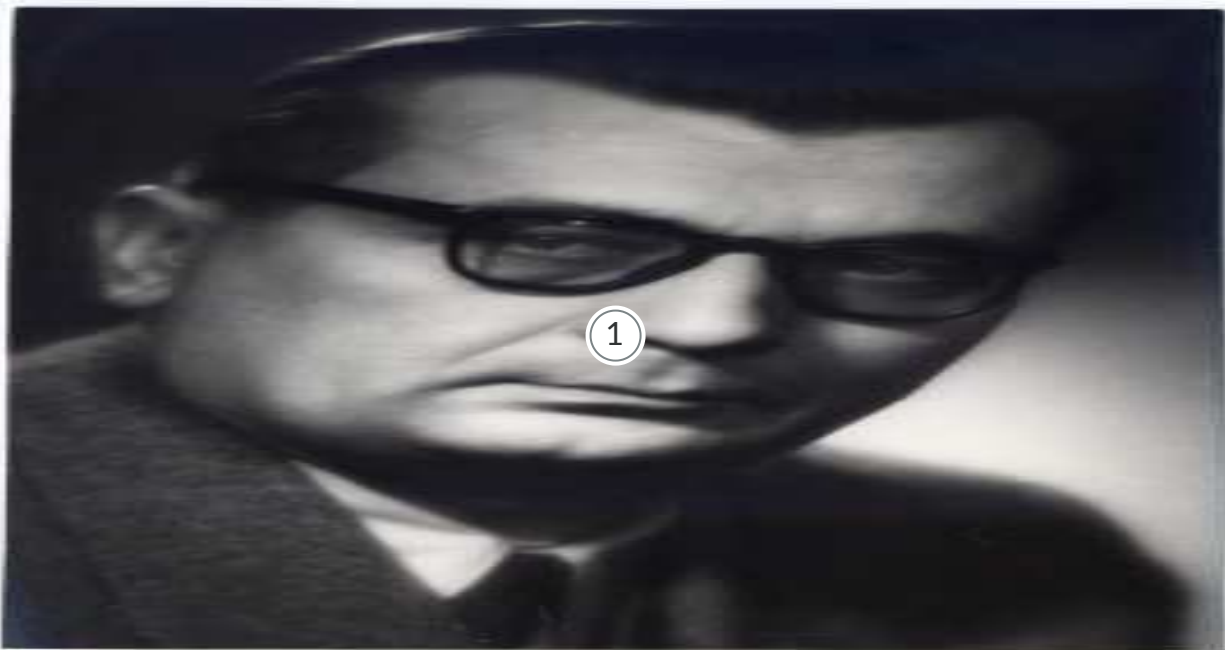
Jak dzielą się instrumenty perkusyjne ze względu na wysokość dźwięku?

Polecenie 4

Jak dzielą się instrumenty perkusyjne ze względu na źródło dźwięku?

Polecenie 5

Jak nazywa się grupa instrumentów, w które się dmie? Dla ułatwienia wysłuchaj poniższego przykładu muzycznego.

1

Sonatina, autorstwa Michała Spisaka

Wykonawca: Muzycy Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

Jerzy Benedykt Dorys, „portret Michała Spisaka”, 1949, Biblioteka Narodowa, Warszawa, polona.pl, CC BY 3.0 (ilustracja);
Michał Spisak, „Sonatina”, AMFN, CC BY 3.0

Polecenie 6

Wysłuchaj poniższego tematu utworu *Bolero*, Maurice Ravela. Wymień instrument, który w nim występuje.

1

Główny motyw *Bolero*, autorstwa Maurice Ravela

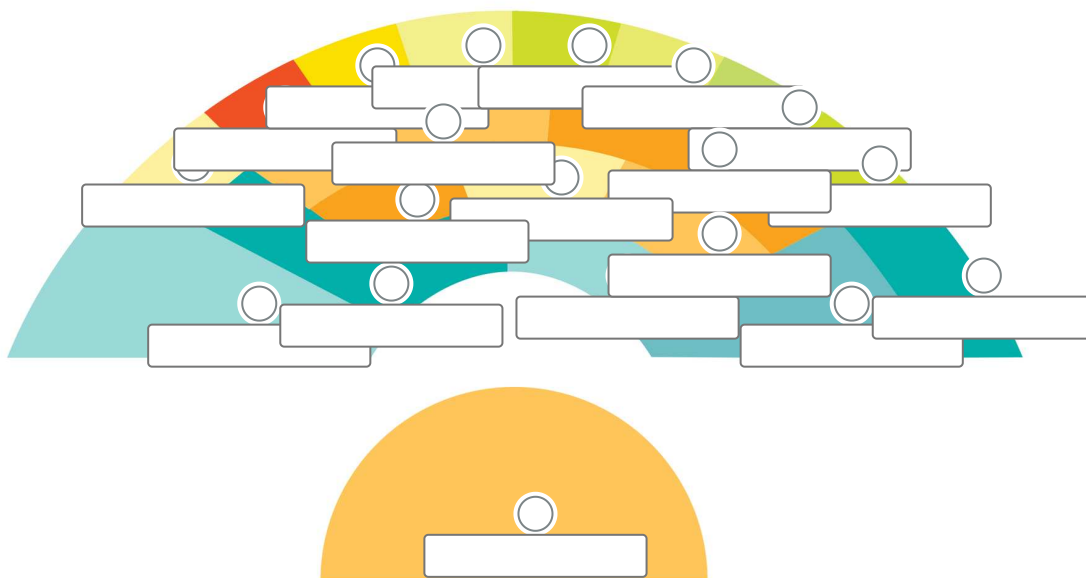
Wykonawca: Muzyk z Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

Maurice Ravel w stroju francuskiej armii, 1916, wikimedia.org, domena publiczna (ilustracja), Maurice Ravel, „Bolero” (temat, solo), AMFN, CC BY 3.0

Ćwiczenie 1

Wskaż na scenie miejsce dla dyrygenta oraz poszczególnych instrumentów.

puzon

fagot

flet poprzeczny

harfa

fortepian

flet piccolo

tuba

trąbka

skrzypce II

altówki

wiolonczele

kontrabasy

werbel

skrzypce I

waltornia

dyrygent

klarnet

obój

kotły

Ćwiczenie 2

Przenieś nazwy instrumentów do odpowiednich grup.

Instrumenty dęte drewniane:

Instrumenty dęte blaszane:

tuba

rożek angielski

puzony

trąbki

flety

flet piccolo

klarnet basowy

klarnety

kontrafagot

waltornie

fagoty

oboje

Ćwiczenie 3

Jak nazywa się instrument przedstawiony poniżej? Odpowiedź zapisz z małej litery. Odsłuchaj przykładowego muzycznego dla ułatwienia. Następnie zaznacz elementy budowy tego instrumentu.

1

Tocatta i Fuga d-moll, takty 1-30, autorstwa Jana Sebastiana Bacha **Wykonawca:** Muzyk z Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

Widok na instrument, Bolechowice, zych.com, CC BY 3.0 (ilustracja); Jan Sebastian Bach, „Tocatta i Fuga d-moll”, takty 1-30, AMFN, CC BY 3.0

Odpowiedź:

pedał

struny

gryf

manualy

ślimak

ustnik

Ćwiczenie 4

Odpowiadaj na pytania i przechodź do kolejnych etapów gry.

Na jakim instrumencie gra altowiolista?

Akordeon

Czelesta

Altówka

Wiolonczela

Który instrument ma suwak?

Trąbka

Puzon

Fortepian

Kontrabas

Wskaż instrument, który ma duszę.

Harfa

Organy

Wielki bęben

Skrzypce

Wskaż najniżej brzmiący instrument dęty blaszany.

Puzon

Trąbka

Tuba

Waltornia

Wskaż idiofon.

Trójkąt

Kotły

Wielki bęben

Werbel

Wskaż instrument perkusyjny.

Lira korbowa

Skrzypce diabelskie

Bazuna

Suka biłgorajska

Ćwiczenie 5

Który instrument wywodzi się z rogu myśliwskiego?

Ćwiczenie 6

Wskaż instrument, na którym gra się palcami.

Skrzypce diabelskie

Gajdy

Kotły

Cymbały

Ćwiczenie 7

Wskaż wszystkie instrumenty, które wykonuje lutnik.

Gitara

Kontrabas

Ligawka

Skrzypce

Ćwiczenie 8

Wskaż instrument występujący na nagraniu.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

werbel

kocioł

bębenek baskijski

waltornia

Słownik pojęć

Instrumenty perkusyjne

instrumenty muzyczne, z których dźwięk wydobywa się przez uderzenie lub potrząsanie.

Instrumenty strunowe

instrumenty muzyczne, w których źródłem dźwięku są napięte, drgające struny.

Orkiestra symfoniczna

orkiestra złożona z instrumentów smyczkowych, dętych, perkusyjnych, harfy, niekiedy fortepianu i innych.

Definicje słownikowe opracowano na podstawie: <https://encyklopedia.pwn.pl/>

Biblioteka muzyczna

1

Ave Maria, na dwa instrumenty, autorstwa Franza Schuberta

Wykonawca: Muzycy z Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PAH8u47hf>

Wilhelm August Rieder, „portret Franza Schuberta”, 1825, wikimedia.org, domena publiczna (ilustracja);
Franz Schubert, „Ave Maria”, Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy (AMFN), CC BY 3.0

Bibliografia

red. Andrzej Chodkowski, *Encyklopedia muzyki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.

Ulrich Michels, *Atlas muzyki*, t. 1, Prószyński i S-ka, Warszawa 2002.

Ulrich Michels, *Atlas muzyki*, t. 2, Prószyński i S-ka, Warszawa 2003.